

Ankestyrelsen

NYT

NYT FRA ANKESTYRELSEN NR. 4 JUNI

2012

	Side
Anbringelsessteder efterlyser mere og bedre tilsyn af anbragte børn	2
Erstatning til deltidsansatte i et ligebehandlingsperspektiv	7
Beskæftigelsesankenævnenes afgørelser set efter i sømmene	9
Kommuner har fokus på øget dialog med lægekonsulenter	11
Bedre Principafgørelser – nu i ny form	15
Familieret er kommet til Ankestyrelsen	17
Hvad arbejder Familieret med?	19
Kort Nyt fra Ankestyrelsen	22

Titel Nyt fra Ankestyrelsen

Udkommer op til 8 gange om året

Redigeret af Merete Pantmann (ansv.)

Lise Carstensen, Pernille Rask Jensen og Pernille Døssing

ISSN nr 0907-9300

Layout Identitet & Design AS

Kontakt Ankestyrelsen

Amaliegade 25, 1256 København K

Telefon 33 41 12 00

E-mail nfa@ast.dk

Hjemmeside www.ast.dk

Udgiver Ankestyrelsen, juni 2012

Anbringelsessteder efterlyser mere og bedre tilsyn af anbragte børn

Medierne har afdækket flere enkeltsager, hvor det kommunale tilsyn ikke har opdaget uhensigtsmæssige forhold på anbringelsessteder. Det fik i sommeren 2011 socialministeren til at bestille to undersøgelser fra Ankestyrelsen, som skulle afdække kommunernes tilsyn på anbringelsesområdet. Undersøgelserne viser, at kommunerne har organiseret det driftsorienterede tilsyn forskelligt, og at kommunerne kan blive bedre til at dokumentere og føre tilsyn med de børn og unge, som er anbragt uden for hjemmet.

Af specialkonsulent Maria Feldfos og fuldmægtig Steen Birkedal, Ankestyrelsen

Kommunerne organiserer tilsynet forskelligt

I den første undersøgelse er 10 kommuner bedt om at besvare et spørgeskema om deres:

- organisering af tilsyn
- retningslinjer for tilsynet
- praktiske udførelse af det driftsorienterede tilsyn med anbringelsessteder
- praktiske udførelse af det personrettede tilsyn med børn og unge anbragt uden for hjemmet.

Driftsorienteret tilsyn

Der skal føres tilsyn med tilbuddets personale, bygninger og økonomi. Det skal vurderes, om stedets pædagogiske målsætninger og metoder fortsat gør anbringelsesstedet egnet til at opfylde målgruppens behov. Det driftsorienterede tilsyn udføres af den kommune, hvor institutionen er beliggende.

Personrettet tilsyn

Tilsynsbesøget skal gennemføres på anbringelsesstedet og skal så vidt muligt finde sted uden tilværelse af ansatte fra anbringelsesstedet (personale/plejeforældre). Det personrettede tilsyn udføres af den anbringende kommune.

Undersøgelsen viser, at der er variation i kommunernes forankring af det driftsorienterede tilsyn.

Variationen spænder over, at tilsynet i nogle kommuner varetages af en sagsbehandler, som også behandler sager om udsatte børn og unge, mens det i andre kommuner varetages af en særskilt tilsynsenhed, der er organisatorisk placeret uden for børneforvaltningen. I nogle tilfælde helt uden for kommunens grænser.

På Fyn har alle kommunerne indgået et samarbejde som betyder, at en tilsynsenhed i Faaborg Midtfyn Kommune varetager det driftsorienterede tilsyn af alle opholdssteder for de fynske kommuner.

Det personrettede tilsyn varetages i alle de undersøgte kommuner af barnets eller den unges sagsbehandler.

Tilsynsopgaven er kompleks

Kommunerne peger på flere udfordringer i det driftsorienterede tilsyn med private opholdssteder og institutioner. For eksempel nævner flere kommuner, at opgaven er kompleks og en stor udfordring for især mindre kommuner. Opgaven kræver pædagogiske, juridiske og økonomiske kompetencer, som sjældent besiddes af en enkelt person.

I mindre kommuner kan det være samme person, der både varetager godkendelse af anbringelsessteder, forhandler vederlag/kontrakt, superviserer og fører tilsyn med samme anbringelsessted. Det sætter tilsynsførende i et dilemma både at skulle skabe rammerne for en positiv dialog i forhold til fremadrettet udvikling og supervision og samtidig at skulle varetage den formelle kontrolfunktion.

Dokumentation for det personrettede tilsyn kunne være bedre

Ankestyrelsen har gennemgået et antal konkrete sager fra fem af de ti kommuner, som også er blevet interviewet i forbindelse med undersøgelsen.

Det overordnede indtryk af sagerne er, at der er stor variation i forhold til, hvordan det personrettede tilsyn er dokumenteret i sagen. Det er i flere sager uklart, hvornår der er gennemført et personrettet tilsyn med et anbragt barn, og hvornår der er tale om generel opfølgning i anbringelsessagen.

I lovgivningen er der ikke en klar adskillelse mellem det personrettede tilsyn og den generelle opfølgning. Tilsynet kan imidlertid nemt miste fokus, når der i sagsbehandlingen er fokus på andre konkrete problemstillinger end selve tilsynet med barnet eller den unge.

Det siger lovgivningen om tilsyn med anbringelsessteder og anbragte børn og unge

Kommunerne skal efter serviceloven føre følgende typer af tilsyn:

- **Personrettet tilsyn med anbragte børn og unge**, jf. servicelovens § 148, stk. 1 samt servicelovens § 70, stk. 2. Formålet med tilsynet er blandt andet at sikre, at hjælpen fortsat opfylder sit formål. Med Barnets Reform er antallet af personrettede tilsyn øget fra ét til to pr. år. Tilsynsbesøget skal gennemføres på anbringelsesstedet og skal så vidt muligt finde sted uden tilstedeværelse af ansatte fra anbringelsesstedet (personale/plejeforældre).
- **Driftsorienteret tilsyn med anbringelsessteder**, jf. servicelovens § 148a. Tilsynet omfatter tilsyn med de anbringelsessteder, som kommunerne har generelt godkendt. Det gælder således generelt godkendte opholdssteder, døgninstitutioner og plejefamilier. Der skal føres tilsyn med tilbuddets personale, bygninger og økonomi. Herudover skal det påses, at stedets pædagogiske målsætninger og metoder fortsat gør anbringelsesstedet egnet til at opfylde målgruppens behov. På opholdssteder og institutioner er det et lovkrav, at der gennemføres mindst ét uanmeldt tilsynsbesøg årligt. Der er ikke lovkrav for så vidt angår antallet af driftsorienterede tilsyn med plejefamilier.

Kommunerne har desuden en forpligtelse til at føre et generelt og konkret tilsyn med alle børn og unge i kommunen, jf. § 146, stk. 1 og stk. 2. Det dækker blandt andet tilsyn med de forhold, som unge under 18 år lever under. Desuden skal tilsynet føres på en sådan måde, at kommunen så tidligt som muligt får kendskab til tilfælde, hvor der må antages at være behov for særlig støtte til et barn eller en ung under 18 år.

[Læs servicelovens §§ 148 og 148a >>](#)

Anbringelsessteders oplevelse af det kommunale tilsyn

I den anden undersøgelse, som Ankestyrelsen har gennemført, er 446 plejefamilier og 55 socialpædagogiske opholdssteder og døgninstitutioner blevet spurgt om deres oplevelse af det kommunale tilsyn.

Plejefamilierne er tilfredse, men savner flere og bedre tilsynsbesøg

Samlet set er 79 procent af plejefamilierne tilfredse med det personrettede tilsyn, som kommunerne fører. Også det driftsorienterede tilsyn er plejefamilierne godt tilfredse med. Her svarer 83 procent, at de er meget eller nogenlunde tilfredse.

Det kniber imidlertid ifølge plejefamilierne for kommunerne at få afholdt de to lovpligtige personrettede tilsynsbesøg årligt. Det første år efter Barnets Reforms trådte i kraft, har 45 procent af plejefamiliernes plejebørn modtaget to eller flere tilsynsbesøg. 40 procent modtog et enkelt tilsynsbesøg, mens 14 procent ikke modtog tilsynsbesøg.

I 21 procent af de seneste personrettede tilsynsbesøg blev der ikke afholdt en børnesamtale med barnet, sådan som loven foreskriver.

Plejefamilierne ønsker generelt bedre opfølgning på tilsynsbesøg. For de driftsorienterede tilsyn efterlyser de mere struktur i form af dagsordener, mødestyring og referater.

Der er ikke lovkrav om uanmeldte tilsynsbesøg i plejefamilier, og det anvendes også sjældent af kommunerne. 8 ud af 10 kommuner har ingen retningslinjer for at anvende uanmeldte besøg i plejefamilier.

Mest fokus på pædagogik – mindre fokus på økonomi ved tilsyn på opholdssteder

Langt størstedelen af kommunerne opfylder deres forpligtelse til at føre mindst ét driftsorienteret tilsyn årligt på opholdsstederne og døgninstitutionerne. 96 procent af de adspurgte opholdssteder og døgninstitutioner oplyser, at de fik mindst ét tilsynsbesøg i 2011. Opholdsstederne og institutionerne er overvejende tilfredse med samarbejdet med kommunerne – 88 procent finder det meget tilfredsstillende eller tilfredsstillende.

Langt hovedparten af de driftsorienterede tilsyn forholder sig ifølge de private opholdssteder og døgninstitutionerne systematisk til det pædagogiske arbejde på stedet. Det svarer 93 procent af anbringelsesstederne.

Kommunernes fokus er mindre, når det gælder anbringelsesstedernes økonomi. 53 procent af anbringelsesstederne svarer, at kommunen systematisk fokuserer på økonomien ved de driftsorienterede tilsyn.

Stor tilsynsopgave i plejefamilier

Flere og flere børn og unge bliver anbragt i plejefamilier. Det stiller større krav til professionalisering af tilsynsopgaven med plejefamilier. Social- og integrationsministeren har blandt andet derfor igangsat et reformarbejde på tilsyns- og godkendelsesområdet, som Ankestyrelsen deltager i.

Kommunerne skal altid overveje anbringelse i plejefamilie

Med Barnets Reform er det præciseret, at kommunen altid skal overveje, om anbringelse i plejefamilie vil være mest hensigtsmæssigt. Dette er for at sikre, at barnet tilbydes et trygt omsorgsmiljø samt nære og stabile relationer til voksne.

Fordeling af anbragte børn og unge på anbringelsessteder, ultimo året

Overskrift	2009	Andel	2010	Andel	2011	Andel
Plejefamilie	6.280	49	6.351	50	6.585	50
Døgninstitution	1.963	16	2.155	15	2.125	17
Socialpædagogisk opholdssted	2.254	17	2.114	18	1.865	17
Andet anbringelsessted	2.336	18	1.945	18	1.651	15
Anbragte i alt	12.833	100	12.565	100	12.226	100

Kilde: Ankestyrelsens Anbringelsesstatistik, Tal fra Ankestyrelsen

Note: Tal for 2011 er foreløbige, Årsstatistik for 2011 offentliggøres i efteråret 2012

[Gå til "Tal fra Ankestyrelsen" på www.ast.dk >>](http://www.ast.dk)

[Læs undersøgelsen "Kommunernes tilsyn med anbringelsessteder og anbragte børn og under" på www.ast.dk >>](http://www.ast.dk)

[Læs undersøgelsen "Anbringelsesstedernes oplevelse af det kommunale tilsyn" på www.ast.dk >>](http://www.ast.dk)

[Social- og integrationsministeren har ud over de 2 undersøgelser fra Ankestyrelsen også bedt Børnerådet om at lave en undersøgelse af, hvordan det er at være anbragt. Læs Børnerådets rapport "Sådan er det at være anbragt uden for hjemmet" på www.boerneraadet.dk >>](http://www.boerneraadet.dk)

Erstatning til deltidsansatte i et ligebehandlingsperspektiv

Det er ikke i strid med ligestillingsloven, at arbejdsskademyndighederne inddrager oplysninger om deltidsarbejde, når de fastsætter erstatning efter en arbejdsskade. Det har Ligebehandlingsnævnet slået fast.

Af fuldmægtig Lene Mathiesen, Ankestyrelsen

Klage over forskelsbehandling på grund af køn

I 1999 kommer en kvinde til skade under sit deltidsarbejde som social- og sundhedshjælper. Hun klager til Ligebehandlingsnævnet, fordi hun mener, at hun er blevet udsat for forskelsbehandling på grund af køn i forbindelse med arbejdsskadeerstatningen.

Overvejende kvinder, der arbejder på deltid

Kvinden mener, at Ankestyrelsens praksis for beregning af erstatning for tab af erhvervsevne til deltidsbeskæftigede er udtryk for ulovlig forskelsbehandling på grund af køn. I klagen henviser hun til, at der er tale om et rent strukturelt indirekte diskriminationsproblem, når det langt overvejende er kvinder, der arbejder på deltid.

Offentlige myndigheder skal overholde ligestillingsloven

Offentlige myndigheder er omfattet af ligebehandlingslovgivningen og har pligt til at arbejde for ligestilling af kvinder og mænd. Det gælder både i rollen som arbejdsgiver for de ansatte, i forhold til myndighedsudøvelsen og ikke mindst i forhold til borgerne.

Praksis bryder ikke med ligestillingsloven

Ligebehandlingsnævnet vurderer, at arbejdsskademyndighedernes praksis ikke er udtryk for indirekte forskelsbehandling i strid med ligestillingsloven og det bagvedliggende direktiv.

Nævnet lægger vægt på, at den omstridte praksis medfører, at en person, der er kommet til skade under et deltidsarbejde, får erstatning på grundlag af fuldtidsbeskæftigelse, hvis den pågældende i en midlertidig periode har arbejdet på deltid. Det kan for eksempel være, hvis pågældende midlertidigt arbejder på deltid for at passe sine mindre børn. Hvis den pågældende derimod må anses for mere varigt at have indrettet sin tilværelse på arbejde på deltid, så vil erstatningen blive fastsat på grundlag af deltidsbeskæftigelse.

Nævnet traf derfor afgørelse om, at det ikke er i strid med ligestillingsloven, at Ankestyrelsen ved den konkrete vurdering af retten til erstatning inddrog oplysninger om deltidsarbejde.

Læs hele Ligebehandlingsnævnets afgørelse nr. 183/2011 på www.ligebehandlingsnaevnet.dk >>

Myndigheder skal overholde ligestillingsloven

Ligebehandlingsnævnet får jævnligt klager fra personer, der mener, at myndighederne har udsat dem for forskelsbehandling på grund af køn eller etnisk oprindelse.

Selvom Ligebehandlingsnævnet i den konkrete sag vurderede, at praksis om arbejdsskadeerstatning til deltidsansatte ikke er i strid med ligestillingsloven, viser sagen, hvor vigtigt der er, at myndighederne i hele deres virksomhed har ligebehandlingsprincippet for øje.

Beskæftigelsesankenævnenes afgørelser set efter i sømmene

Ankestyrelsen afsluttede lige før nytår en praksisundersøgelse af i alt 85 sager fra beskæftigelsesankenævnene. I 39 sager har nævnene ændret kommunens afgørelse og bevilget fleksjob. I 46 sager har nævnene sendt sagen tilbage til ny behandling i kommunen.

Af kontorchef Marianne Sinding, Ankestyrelsen

Fokus på afgørelser, som ændrer eller hjemviser

Praksisundersøgelsen har særlig fokus på afgørelser, hvor beskæftigelsesankenævnene enten har ændret kommunens afslag på fleksjob til en bevilling, eller hvor nævnene har sendt kommunens afgørelser om afslag på fleksjob tilbage til ny behandling i kommunen (hjemvisning).

Regler om fleksjob

Man kan kun få et fleksjob, hvis arbejdsevnen er væsentligt og varigt nedsat, og det er dokumenteret, at der er foretaget en relevant arbejdsprøvning af arbejdsevnen.

En hjemvisning til ny afgørelse i kommunen kan komme på tale, fordi ansøgerens arbejdsevne fx enten ikke er afprøvet tilstrækkeligt eller ikke er afprøvet på en relevant måde.

Fleksjob til dem, der ikke har andre muligheder for et job

I cirka 1/3 (13 sager) af de 39 sager, hvor nævnet har ændret kommunens afgørelse og sagt ja til fleksjob, er Ankestyrelsen uenig med nævnene i, at borgeren skal have et fleksjob.

Ankestyrelsen er blandt andet uenig med et nævn i en sag om en mand, der har lang erhvervs erfaring som sælger og underviser. Manden havde depression og svær belastningsreaktion, men kunne i sin arbejdsprøvning arbejde 20-25 timer som souschef i en mindre virksomhed. Han havde blandt andet opgaver med kunder, skulle udarbejde tilbud og havde kontakt til myndigheder. Ankestyrelsen mener ikke, at en så velfungerende person er i målgruppen for fleksjob.

[Se eksempler på afgørelser, hvor Ankestyrelsen er uenig med nævnene – ikke væsentlig og varig nedsættelse >>](#)

Styr på, hvornår kommunen skal undersøge nærmere

Kun i 3 ud af de 46 sager om hjemvisning er Ankestyrelsen uenig med nævnet i, at kommunen skal vurdere sagen igen. I de 3 sager mener Ankestyrelsen, at nævnet burde have stadfæstet kommunens afslag på fleksjob.

[Se eksempler på afgørelser, hvor Ankestyrelsen er enig med nævnene – grundlag for hjemvisning >>](#)

Lov om en aktiv beskæftigelsesindsats

§ 69, stk. 1

"Jobcenteret sørger for, at personer under folkepensionsalderen, jf. § 1 a i lov om social pension, med varige begrænsninger i arbejdsevnen, jf. § 2, nr. 7, har mulighed for

- 1) ansættelse hos private eller offentlige arbejdsgivere i fleksjob efter § 70 eller
- 2) støtte til at fastholde beskæftigelsen i egen virksomhed efter § 75."

§ 70, stk. 2

"Fleksjob kan først tilbydes, når alle relevante tilbud efter denne lov samt andre foranstaltninger, herunder eventuelt forsøg på omplacering på arbejdspladsen, har været afprøvet for at bringe eller fastholde den pågældende i ordinær beskæftigelse. Undtaget herfra er tilfælde, hvor det er åbenbart formålsløst at gennemføre de nævnte foranstaltninger forud for visitationen."

[Læs hele praksisundersøgelsen om fleksjob på \[www.ast.dk\]\(http://www.ast.dk\) >>](#)

Kommuner har fokus på øget dialog med lægekonsulenter

Øget dialog mellem kommunen, lægekonsulenten og den undersøgende læge er nogle af de områder, kommunerne har særlig fokus på, når de behandler sager, hvor en lægekonsulent bliver inddraget. Det viser en undersøgelse, Ankestyrelsen netop har offentliggjort.

Af fuldmægtig Nelle Seiersen, Ankestyrelsen

Lægekonsulenterne samles i en enhed

Når kommunerne samler deres lægekonsulenter i en enhed, er der bedre mulighed for, at lægekonsulenterne kan sparre med hinanden, erfaringsudveksle og skabe mere ensartede arbejdsgange.

I undersøgelsen har Ankestyrelsen gennemgået 36 kommunale sager om fleksjob og førtidspension og interviewet teamleder/chef, sagsbehandler og lægekonsulent fra fire kommuner. Interviewene er med til at konkretisere de gode eksempler og de udfordringer, der er set i sagerne.

Når lægekonsulenterne samles både fysisk og inden for samme arbejdstider betyder det også større tilgængelighed for sagsbehandlerne. Denne form for organisering er med til at forbedre kvaliteten af arbejdsgangene, viser kommunernes erfaringer i interviewene.

"Den nye ordning med en fælles base for lægekonsulenterne lægger mere op til et team af lægekonsulenter, som har fælles faglig sparring og videndeling. Det giver en bedre fælles forståelse for, hvad arbejdet som lægekonsulent indebærer."

- Jobcenterchef, Københavns kommune

"Ved at etablere denne enhed skabes der en langt større forståelse og ensartethed for anvendelse af lægekonsulenter - og det er positivt både i forhold til kvalitet og kvantitet." - Lægekonsulent, Silkeborg kommune

Mundtlig dialog fremskynder sagsbehandlingen

Kommunerne har øje for den mundtlige dialog mellem sagsbehandler og lægekonsulent. Både de interviewede lægekonsulenter og sagsbehandlere mener, at den mundtlige dialog er en stor fordel – den sparer tid, og giver færre misforståelser.

"Dialogen med lægekonsulenten betyder, at man får en bedre forståelse for borgeren. En tumor i hjernen kan være mange ting. Det er givtigt at vide, om det er noget, der kan behandles. Man forstår bedre hinanden i en dialog, og jeg kan få de rigtige ord. Det betyder noget for mig i forhold til at træffe afgørelse eller at komme videre i sagen." - Socialrådgiver, København

Kommunerne lægger fortsat vægt på at supplere den mundtligt dialog med det skriftlige lægesvar, så borgerens retssikkerhed bibeholdes.

[Læs hele undersøgelsen "Lægekonsulenternes arbejde" på www.ast.dk >>](http://www.ast.dk)

Bedre kontakt til undersøgende læge

Kommunerne peger på, at de ønsker og arbejder på at få større kontakt til den læge, som har undersøgt borgeren. Det er kommunernes erfaring, at hvis den undersøgende læge på forhånd har udtalt sig om borgerens ret til sociale ydelser, opstår der ofte barrierer i samarbejdet med borgeren.

"Jeg tror, lægerne ytrer sig om sociale ydelser for at hjælpe deres patient. Men det er jo virkelig op ad bakke, når lægen har nævnt, at de har ret til en ydelse. Så er det, at borgeren får på fornemmelsen, at det er lægen, der beslutter det. Og de kan ikke forstå, at kommunen siger nej, når lægen mener, at de skal have en førtidspension." – Lægekonsulent, Aarhus kommune.

"Der er så afgjort et udviklingspotentiale i samarbejdet med praktiserende læge og sygehusvæsen om at finde den bedste løsning for borgeren i stedet for, at vi arbejder mod hinanden." - Jobcenterchef, Københavns kommune

Bevidst om myndighedsrollen

Kommunerne fortæller, at de har fokus på at få et godt samarbejde med borgeren. I samarbejdet er det vigtigt, at det står klart for borgeren, hvilken rolle lægekonsulenten har, og at det er sagsbehandleren, der træffer afgørelse om retten til sociale ydelser.

"Når man taler med borgeren, er det vigtigt, at man som socialrådgiver står ved, at man har beslutningskompetencen. Man kan nemt komme til at sige, "jeg har talt med lægekonsulenten, og vi vurderer ikke, at der er grundlag for pension". Man kan let komme til at sige "vi", og så lyder det som om, lægekonsulenten har beslutningskompetencen." – Socialrådgiver, Aarhus kommune

Særligt i Københavns kommune har det været en kontinuerlig proces at arbejde med at uddanne sagsbehandlerne til at tage ansvar som den, der har beføjelsen til at træffe afgørelser.

"Det har været en lang proces at få sagsbehandlerne til at tage ansvar for afgørelsen. ... Det er et spørgsmål om at ændre retorikken. Vi har trænet meget i at have en myndighedsrolle. Det at turde træffe en afgørelse og stå ved den, frem for at skubbe andre foran sig. Professionalisme er vigtig, da man både skal have empati, rådgive og træffe afgørelser." – Jobcenterchef, Københavns kommune

Præcise spørgsmål og skriftlighed er god sagsbehandling

De bedste eksempler i undersøgelsen viser, at præcise og konkrete spørgsmål giver de mest præcise og konkrete svar fra både lægekonsulent og den undersøgende læge.

Ankestyrelsens fandt ikke ved gennemgangen af de konkrete sager klare eksempler på, at lægekonsulenten var gået ud over den lægelige vurdering af sagen.

Eksempler på god sagsbehandling

Kommunens samarbejde med lægekonsulenten

- Kommunen beskriver formålet med at indhente udtalelser fra lægekonsulenten.
- Kommunen stiller præcise og konkrete spørgsmål til lægekonsulenten, og spørgsmålene er udelukkende lægefaglige, blandt andet diagnose, skånehensyn og behandlingsmuligheder.
- Lægekonsulenten udarbejder en overskuelig og forståelig udtalelse om de lægelige spørgsmål

Kommunens samarbejde med undersøgende læge

- Kommunen stiller konkrete spørgsmål til den undersøgende læge med henblik på at belyse særlige helbredsmæssige forhold.
- Lægeerklæringen indeholder en relevant beskrivelse af borgerens helbredsforhold, som for eksempel diagnoser, symptomer, undersøgelsesresultater samt behandlingsmuligheder og eventuelle skånebehov med videre.

Kommunens inddragelse af borgeren og samlede vurdering af arbejdsevnen

- Kommunen skriver lægekonsulentens vurdering ind i ressourceprofilen.
- Kommunen redegør for, hvilken betydning de helbredsmæssige oplysninger har haft for den samlede vurdering af borgerens arbejdsevne.
- Kommunen begrundet afgørelsen på baggrund af oplysninger, som indgår i ressourceprofilen.

Bedre Principafgørelser – nu i ny form

Ankestyrelsen følger løbende op på, hvordan vores Principafgørelser bliver anvendt i bl.a. kommuner og nævn. For at sikre, at de er forståelige og anvendelige har vi netop afsluttet et udviklingsarbejde af konceptet for vores Principafgørelser. Fra omkring den 1. juli 2012 vil vores Principafgørelser få en ny form.

Af kontorchef Marianne Sinding, Ankestyrelsen

Bidrage til fortolkning af lovregler

Hovedformålet med Principafgørelserne er fortsat at bidrage med fortolkning af lovregler. Vores Principafgørelser skal sikre ens forståelse af lovreglerne ved ens forhold. På den måde sikrer vi borgernes retssikkerhed overalt i landet.

Større vejledningsværdi og rækkevidde

Det er vigtigt for Ankestyrelsen, at vores underinstanser får en præcis vejledning via Principafgørelserne. Vi har derfor forsøgt at gøre afgørelserne lettere at forstå og anvende. Sammen med den konkrete afgørelse, vil vi derfor fremover forklare, hvad afgørelsen betyder generelt for det pågældende retsområde.

Ankestyrelsens Principafgørelser er bindende retskilder, som kommuner og nævn skal anvende som praktisk rettesnor for afgørelser i hverdagen.

Bredt samarbejde sikrer god vejledning

Arbejdet med at forbedre formen på Principafgørelserne har været i gang i et års tid. I løbet af projektet har vi fået mange brugbare input fra vores forskellige samarbejdspartnere, som har været inddraget undervejs. De har været med til at sætte fokus på, at afgørelserne får en form, der giver underinstanserne den bedst mulige vejledning.

Vi vil følge brugen af Principafgørelserne i den nye form og evaluere undervejs. Vi vil også holde øje med, om de nye afgørelser giver grundlag for at ændre i opbygningen af Principdatabasen.

Principafgørelsens fremtidige opbygning

Principafgørelserne kommer til at indeholde 5 nye afsnit, der afløser resumé og afgørelse.

Afgørelsens betydning

Det første afsnit i Principafgørelsen får overskriften **Principafgørelsen fastslår**. Her beskriver vi, hvad vores afgørelse betyder. Principafgørelsen er ikke blot en afgørelse i en konkret sag. Den skal beskrive generelt, hvilken betydning afgørelsen har for retsområdet som helhed.

Betydningen kan fx fremhæves ved at beskrive

- budskabet i afgørelsen
- betydningen af afgørelsen i forhold til lovreglerne på området
- om vi fortolker en hovedregel eller en undtagelse
- om afgørelsen også gælder for andre sagsområder

Baggrund, regler og andre Principafgørelser

Det andet afsnit beskriver hvorfor vi behandler sagen principielt - temaet for at behandle sagen. Det tredje afsnit beskriver de relevante regler på området, og når det er relevant, vil vi også henvise til afsnit i vejledninger. Det fjerde afsnit beskriver andre relevante Principafgørelser. Her vil vi beskrive, hvordan afgørelsen skal forstås i forhold til Ankestyrelsens tidligere Principafgørelser. Der vil samtidig være en beskrivelse af, hvilke andre relevante Principafgørelser, der stadig gælder, og hvilke der er kasseret som følge af den nye afgørelse.

Til sidst vil der være et afsnit, hvor den konkrete afgørelse er indsat i anonymiseret form.

Opbygning på de nye Principafgørelser

- Principafgørelsen fastslår
- Baggrund for at behandle sagen
- Reglerne
- Andre Principafgørelser
- Den konkrete afgørelse

Familieret er kommet til Ankestyrelsen

Børn, samliv og skilsmisse er nogle af de områder inden for Familieret, der nu er blevet en del af Ankestyrelsen. Den 30. april 2012 flyttede den tidligere Familiestyrelse til Ankestyrelsens lokaler i Amaliegade. Ankestyrelsen er nu en ny samlet styrelse, som behandler klagesager lige fra arbejdsskader til adoption.

Af fuldmægtig Pernille Rask Jensen, Ankestyrelsen

Adoption og arbejdsskade side om side

Da den tidligere Familiestyrelse flyttede til Ankestyrelsen, flyttede der også helt nye sagsområder med. Familieret spænder over et bredt område. Eksempelvis er det Familieretsafdelingen, der godkender trossamfund og menigheder, og som tager stilling til klager over samvær med børn.

Den tidligere Familiestyrelse er blevet til en ny afdeling i Ankestyrelsen, og hedder Familieret.

Læs mere om Familieret på deres hjemmeside www.familiestyrelsen.dk >>

Kend dine interessenter

I forbindelse med den fysiske samling af den nye Ankestyrelse, ville vi gerne markere det nye samlede sagsområde, som Ankestyrelsen har ansvaret for. Vi synes, det var naturligt at tage udgangspunkt i de institutioner og myndigheder, hvor vores sager opstår, og i nogle af de interessegrupper, som vores afgørelser har betydning for. På vores "Alle i Ankestyrelsen dag" den 11. maj 2012, delte vi os derfor op i 21 mindre grupper og tog på besøg hos nogle af de interessenter, der geografisk ligger i nærheden. Blandt andet besøgte grupperne et handicapcenter, et jobcenter, et center for familieudvikling, Arbejdsskadestyrelsen, Børnerådet og Ældresagen.

Tak til alle jer interessenter, som vi besøgte, fordi I åbnede dørene for os på AiA-dagen.

Formålet med besøgene var at få et indblik i et af de andre arbejdsområder, Ankestyrelsen dækker, end det den enkelte sidder med til daglig. Vi tror på, at kendskab til hinandens fagområder giver en bedre sagsbehandling.

Desuden skulle hver gruppe samle input om forventningerne til Ankestyrelsen fra dem, de besøgte. Udover at få kendskab til hinandens fagområder, fik vi derfor også viden om, hvordan vores interessenter opfatter Ankestyrelsen. På vores besøg i vores omverden

spurgte vi, hvad Ankestyrelsen betyder for dem. Det er meget brugbar viden, som vi vil bruge i vores fortsatte udvikling og i samarbejdet med vores interessenter.

"Hvad betyder Ankestyrelsen for jer?"

I Børns Vilkår svarede de, at de er meget glade for samarbejdet med Ankestyrelsen, hvor de møder ekspertise og viden på tværs af deres områder. De synes, at samarbejdet bærer præg af gensidig respekt og nysgerrighed, og der bliver lyttet til dem, når de videregiver sager til styrelsen.

I Codan svarede de, at Arbejdsskadestyrelsen er skolelæreren, mens at Ankestyrelsen er inspektøren - hvis man ikke er tilfreds med lærerens svar går man til inspektøren. De er generelt glade for samarbejdet og den dialog, Ankestyrelsen har etableret i form af halvårlige møder med forsikringselskaber.

Interessenter, vi besøgte

- Handicapcenter København
- Moderniseringsstyrelsen
- Socialstyrelsen
- Børnerådet
- Arbejdsskadestyrelsen
- Frederiksberg Kommune
- Jobcenter Musvågevej
- Videnscenter for arbejdsmiljø
- Center for Familieudvikling
- Center for Familiepleje
- SFI
- Codan
- Ældresagen
- Børns vilkår
- KL
- Statsforvaltningen Hovedstaden
- Københavns Kommune

Hvad arbejder Familieret med?

Da den tidligere Familiestyrelse blev en del af Ankestyrelsen, fulgte der helt nye sagsområder med. Her kan du læse om, hvilke aktuelle sager Familieretsafdelingen arbejder med. Læs blandt andet om aldersgrænsen for adoption, danskernes brug af udenlandske rugemødre og kirkelig vielser af homoseksuelle.

Af specialkonsulenter Stine Christensen, Merethe Johansen og Karin Kliem Dahlgaard samt fuldmægtige Nikolaj Krohn Rasmussen og Nanna Kildsig, Ankestyrelsen

Hvor gammel må man være, når man adopterer?

Spørgsmålet om, hvor gammel man må være, når man adopterer, har for tiden stor politisk bevågenhed. Som reglerne er nu, må ansøgers alder ikke overstige barnets alder med mere end 40 år på tidspunktet, hvor ansøger søger om at blive godkendt til adoption. Det betyder, at der maksimalt må være 40 år og 364 dages aldersforskel mellem ansøgeren og barnet.

Aldersspørgsmålet er først og fremmest relevant i forhold til fremmedadoption. Der er nemlig ikke regler for den maksimale aldersforskel mellem adoptant(er) og barn i forhold til stedbarns- og familieadoption.

Social- og integrationsministeren lægger nu op til, at aldersreglerne bliver lempet, sådan at den samlede maksimale aldersforskel mellem forældre og barn på ansøgningstidspunktet hæves fra 40 til 42 år. Det betyder, at en ansøger kan godkendes til et lille barn, hvis vedkommende indgiver sin ansøgning dagen inden, han eller hun fylder 43 år.

Samtidig foreslår ministeren at ændre reglerne om en godkendelses varighed, således at en godkendelse udløber, når ansøgeren fylder 48 år, hvis der er tale om et barn i alderen 0-36 måneder.

Familieretsafdelingen har sendt nye bekendtgørelser om adoption i høring, og det er hensigten, at de nye regler træder i kraft den 1. juli 2012.

Danske forældres brug af udenlandske rugemødre

Ankestyrelsens Familieretsafdeling bistår danske myndigheder i vurderingen af eksempelvis faderskabs- og forældremyndighedsforholdet til et barn, der er født i udlandet. På baggrund af en række konkrete sager har Familieretsafdelingen fået opfattelsen af, at danske pars brug af udenlandske rugemødre er stigende.

Familieretsafdelingen har også fået opfattelsen af, at parrene og øvrige myndigheder ikke altid er tilstrækkeligt informeret om, hvilke juridiske krav, der stilles før barnet kan bringes til Danmark. Det betyder, at der kan opstå uoverensstemmelser mellem parrenes forventninger og den sagsbehandling, de bliver mødt med.

Ankestyrelsen vil nu afklare den fremtidige praksis på området. I løbet af 2012 indsamler vi derfor viden om, hvor mange danskere der gør brug af udenlandske rugemødre. Vi vil bede relevante aktører (fx udlændingemyndighederne og statsforvaltningerne) om at oplyse os om sager, hvor der kan være tale om et udenlandsk rugemorforhold.

Rugemøren er barnets mor

En kvinde, som føder et barn, der er blevet til ved kunstig befrugtning, anses som mor til barnet (børnelovens § 30). En dansk kvinde, der lader sit æg opsætte i en surrogatmoders livmoder, kan derfor ikke over for danske myndigheder påberåbe sig moderskabet til barnet. Når barnet er født i udlandet skal faderskabet anerkendes i det pågældende land. Det er normalt ikke problematisk for danske myndigheder at anerkende faderskabet.

Lovgivningen i det land, hvor barnet er født, er afgørende for, om faren får del i forældremyndigheden ved barnets fødsel. Hvis faren ikke har del i forældremyndigheden ved barnets fødsel, og barnet er født i udlandet, kan faren søge forældremyndigheden i det pågældende land – ikke i Danmark. Danmark er som udgangspunkt forpligtet til at anerkende en udenlandsk forældremyndighedsoverførsel, medmindre der er åbenbart uforeneligt med grundlæggende danske principper for familiers og børns retsforhold.

Lovforslag om ændring af forældreansvarsloven

Den 13. april 2012 blev der fremsat et lovforslag om ændring af forældreansvarsloven i Folketinget.

Lovforslaget bygger på en omfattende evaluering af forældreansvarsloven, som Ankestyrelsen (tidligere Familiestyrelsen) har foretaget. Desuden er forslaget en udmøntning af en politisk aftale om ændring af forældreansvarsloven, som Folketinget vedtog den 8. februar 2011.

Lovforslaget indeholder bl.a. følgende nye elementer:

- Kriterierne for at ophæve fælles forældremyndighed ændres
- Statsforvaltningerne får mulighed for at afvise anmodning om ændring af forældremyndighed eller bopæl
- Reglerne om transport forenkles
- Betingelserne for at fastsætte samvær med andre end barnets forældre lempes
- Samværssager vil fremover kun kunne behandles i statsforvaltningerne
- Alle børnesamtaler i en forældreansvarssag skal afholdes af en børnesagkyndig
- Forældrene skal forud for børnesamtalen orienteres om børnesamtalens karakter og betydning
- Muligheden for at indhente sagkyndige erklæringer om forældre tydeliggøres

Lovforslaget blev enstemmigt vedtaget den 8. juni 2012 og træder i kraft den 1. oktober 2012.

Ægteskabslovgivningen under lup

Den gældende lov om ægteskabets retsvirkninger (retsvirkningsloven) er fra 1925. Siden lovens gennemførelse er den kun ændret på enkelte punkter, og loven er således i sin grundstruktur stort set uændret.

Siden retsvirkningsloven blev gennemført i 1925, har samfundet udviklet sig væsentligt. Der er bl.a. sket betydelige ændringer i familiemønstret, ligesom der er sket en væsentlig stigning i skilsmissehyppigheden.

Udviklingen gør det aktuelt at overveje, om der er behov for at ændre reglerne om ægtefællers formueforhold med henblik på at tilpasse reglerne til de nuværende samfunds- og familieforhold.

Derfor blev der i 2009 nedsat et udvalg, der skal komme med forslag til, hvordan lovgivningen kan gøres mere tidssvarende. Udvalget skal navnlig drøfte, om der fortsat skal være lighed af boet i forbindelse med skilsmisse.

Formanden for udvalget er landsdommer Anne Louise Bormann, og i udvalget deltager interessenter fra bl.a. dommerne, advokaterne, statsforvaltningerne og en professor fra universitetet. I skrivende stund har udvalget afholdt 20 møder. Familieretsafdelingen er sekretariat for udvalget.

Udvalget forventer at have en betænkning klar i 2013, som skal danne baggrund for de kommende politiske forhandlinger om en ny retsvirkningslov.

Ægteskab mellem personer af samme køn

Regeringen vil give alle medlemmer af den danske folkekirke mulighed for at blive gift i kirken – uanset deres seksuelle orientering. Regeringen har derfor fremsat et lovforslag – udarbejdet af Ankestyrelsens Familieretsafdelingen – der udmønter dette punkt i regeringsgrundlaget.

Det overordnede formål med lovforslaget er at give personer af samme køn mulighed for at indgå ægteskab. I forhold til den gældende retstilstand får personer af samme køn mulighed for at indgå ægteskab ved en kirkelig handling i stedet for som i dag alene at kunne indgå registreret partnerskab ved en borgerlig handling.

Lovforslaget blev vedtaget den 6. juni 2012 og træder i kraft den 15. juni 2012.

Kort Nyt fra Ankestyrelsen

Nøgletal fra 2011

Som noget nyt publicerer vi nu vores nøgletal direkte på hjemmesiden. Her kan I få et overblik over vores ændringsprocenter i 2011 for udvalgte områder.

Læs nøgletallene på www.ast.dk >>

3 nye vedtagne love på Ankestyrelsens område

Der er vedtaget 3 nye love, som har alle har betydning for Ankestyrelsens sagsområde. Lov 86 og 87 om Udbetaling Danmark, Lov 140 om bl.a. opprioritering af juridiske sagkyndige i de sociale nævn samt Lov 152 om overførsel af Klagenævnet for Specialundervisning.

Find de nye love på www.retsinformation.dk >>

Ny send sikker-mailadresse

Sikkermail@ast.dk til fortrolige mails Ankestyrelsen ændrer send sikker-mailadresse. Den nye send sikker-mailadresse er sikkermail@ast.dk. Fortrolige mails skal derfor fremover sendes til denne adresse. Den nye mailadresse gælder fra den 31. maj 2012.

Du kan stadig benytte hovedpostkassen ast@ast.dk til almindelig post.

Nyeste Højesteretsdom

Den 15. maj 2012 afsagde Højesteret dom om, at Ankestyrelsen skal anerkende en forværring af en knælidelse som en erhvervssygdom. Højesteret vurderede, at sikrede ikke opfyldte fortegnelsens tidsmæssige krav for anerkendelse af slidgigt i knæled efter knæliggende og/eller hugsiddende arbejde.

Retslægerådet har udtalt i sagen, at den primære årsag til udvikling af slidgigtforandringerne i sikredes venstre knæled er det betydelige knætraume, som han pådrog sig under sportsudøvelse i 1985. Samtidig finder Retslægerådet det overvejende sandsynligt, at mange års tømrerarbejde inklusiv en betydelig mængde direkte og indirekte knæbelastning har accelereret og forværret udviklingen af disse slidgigtsforandringer.

På baggrund af Retslægerådets udtalelse fandt Højesteret, at der skulle ske anerkendelse af forværringen af sikredes venstresidige knælidelse uden for erhvervssygdomsfortegnelsen. Forværringen måtte anses for i overvejende grad at være forårsaget af arbejdets særlige art, jf. den dagældende arbejdsskadesikringslovs § 10, stk. 1, nr. 2, 2. led.

Arbejdsskadestyrelsen skal nu tage stilling til, om der skal udbetales godtgørelse for varigt mén og erstatning for tab af erhvervsevne.

[Læs dommen på Højesterets hjemmeside – søg på sag 361/2010 >>](#)

Nyeste Principafgørelser

Ankestyrelsen har i juni udsendt Principafgørelser om blandt andet:

- Morarenter i arbejdsskadesager
- Psykisk arbejdsskade under barselsorlov
- Spørgsmål om retskrav på fleksjob

[Læs alle de nyeste Principafgørelser på www.ast.dk >>](http://www.ast.dk)